

Leto XIV.
Štev. 92TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POŠTOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, torek 23. aprila 1940

NAROČNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 dinCena
din 1.—

Boji za posest Norveške

Na raznih točkah Norveške se pričenjajo razvijati krvavi spopadi med Nemci in zavezniki — Operacije na kopnem podpira tudi letalstvo in bojno ladjevje

STOCKHOLM, 23. apr. Reuter. (Avala) Po vesteh, ki jih je prejel stockholmski list »Aftenbladet«, Nemci neprestano bombardirajo ceste in železniško progo, ki veže Namsos s Trondhjemom. V okolici Namsosa so se koncentrirale zavezniške in norveške čete ter v prodiranju proti jugozahodu ogrožajo nemške postojanke pri Trondhjemu. Mnogo bomb so vrgli Nemci posebno na postaji Grong in Snäsa, 25 km vzhodno od istoimenskega jezera. Mesto Steinkjer, kjer so se osredotočile norveške čete, je v plamenih. Kljub močnemu nemškemu bombardiranju iz zraka je pa železniška proga Namsos—Trondhjem še uporabna in telefonska zveza je le na nekaterih krajih pretrgana. Angleška letala so z bombami zasula obe provizorni nemški letališči pri Trondhjemu. Železniška proga, ki vodi iz Andalsnesa mimo Dombasa skozi dolino Gudbrandsdal k švedski meji, je vsa v zavezniških in norveških rokah. Vse proge in ceste na tem področju so v rokah zaveznikov, ki skrbno pazijo, da jih ne dobe v posest nasprotniki. Vsekakor se na obeh straneh Trondhjema, med železniškima progama Namsos—Trondhjem ter južno od tod, na progi Andalsnes—Hamar, pripravljajo odločilni spopadi. Nemški poizkusi, da bi z bombardiranjem iz letal in s padalci preprečili prodiranje zaveznikov, se niso posrečili. Skupina nemških padalcev, ki se je spuščala pri Dombasu na tla z namenom, da bi uničila postajne naprave, je bila po prvih mobiliziranih norveških četah pregnana. Ko so prišli še norveški smučarski oddelki na pomoč, so se Nemci umaknili v gozdove in vzeli s seboj 50 civilistov. Ko je prišlo nemško letalo in odvrnilo strelivo, so Nemci prisilili domačine, da so ga pobirali. Norvežani so zaplenili nemško strojnico in en top. Vnela se je bitka, v kateri so Nemci podlegli. Padlo je 25 Nemcev, 25 jih je bilo ranjenih, ostale so ujeli. List dostavlja, da sodelujejo v operacijah pri Hamaru in Elverumu angleške čete skupaj z Norvežani. Angleži so dospeli po železnici iz Dombasa ter se pod Oyerjem razvili v bojne črte. Od tod so prodirali k Hamaru in Elverumu.

Nemško prikazovaje bojnega položaja

BERLIN, 23. aprila. DNB. Vrhovno poveljstvo poroča, da so sovražne sile znova napadle Nemce v Narviku, a brez uspeha. Pri Trondhjemu so dosegle nemške čete pomembne uspehe. Pomembnejši boj tu ni bilo. Pri Bergenu se je povečal bojni plen za več novih topov in drugega materiala. Zveza nemških čet med Oslom, Kristiansandom in Stavernom je dosežena. Severno od Osla so nemške čete strle norveški odpor ter zalezele Gjövik in Lillehammar. Letalstvo je oviralo izkrcavanje angleških čet pri Namsosu in Andalsnesu. Več sovražnih enot je bilo zadetih. Na zahodu ni bilo nobenih posebnih dogodkov.

Berlin, 24. aprila. DNB. Nemško letalstvo podpira prodiranje čet na Norveškem. Norveške čete so letala zasula z eksplozivnimi bombami in ognjem iz strojnice. Marširajoče kolone Angležev in Norvežanov so napadli letalci in jih razkropili. Vsa mesta, ki so jih zasedli Angleži, so bila z uspehom bombardirana. Posebna pažnja je bila posvečena železniškim križiščem v srednji Norveški. Nemški bombniki so stalno vznemirjali Angleže pri izkrcavanju in napadali njih transportne ladje. Trije parniki so bili zadeti, dva izmed njih sta se takoj potopila. Poškodovani sta bili tudi dve vojni ladji, ki sta stražili izkrcavanje čet.

V teku so odločilni boji pri Narviku

STOCKHOLM, 23. aprila. Havas. — Po sem dospelih poročilih, so zavezniške in norveške čete pričele napad na nemške postojanke pri Narviku. Bitka se bje že od včeraj, podrobnejših poročil o poteku pa doslej še ni.

STOCKHOLM, 24. aprila. Havas. Listi poročajo, da so zavezniške in norveške čete obkrožile Nemce pri Narviku. Nemci, ki so se umaknili ob progi na Kiruno, so prišli v past. Ostaja jim le še umik preko švedske meje.

Cilji zavezniške strategije na Norveškem

LONDON, 23. aprila. Reuter. Vojaški poročevalec poroča, da je glavno prizadevanje Nemcev na Norveškem usmerjeno k cilju napredovati od Osla dalje proti severu, da bi dobili zvezo z nemškimi četami pri Trondhjemu, ki so sedaj popolnoma izolirane. Norvežani so to nemško težnjo pravilno spoznali in so se zato grupirali najprej na položajih pred Kongsvingerjem, nato pa pred Elverunom. S tem je bilo pridobljenega dosti dragocenega

časa, katerega bodo zavezniški lahko izvrstno izkoristili. Namen zavezniških in z njimi združenih norveških čet je popolnoma obkrožiti tako Trondhjem kakor Oslo. Področje okoli Narvika je za enkrat poststransko bojišče. Ker se Nemcem ni posrečilo doslej izkoristiti svojih prednosti nad norveško vojsko, so zašli v težaven položaj, ki bo postal sčasoma še težavnejši.

vila kot prva Norvežanka za prostovoljsko službo za domovino. Dodeljena je bila cenzurnemu oddelku.

800 ANGLEŠKIH POLETOV NAD NEMČIJO

LONDON, 23. aprila. Ass. Press. Od začetka vojne doslej so izvršila angleška letala okoli 800 poletov nad Nemčijo in preletela pri tem 800.000 milj poti.

ESTONIJA — SLOVAŠKA

BRATISLAVA, 24. aprila. DNB. Estonika bo vzpostavila diplomatske odnose s Slovaško.

Poročila in komentarji francoskih listov

PARIZ, 24. apr. Havas. Pariški listi prinašajo fotografije velikih pomorskih bitk na severu, dalje o spopadih pri Elverumu in o angleškem napadu na Narvik. Prav tako objavljajo slike transportov nemških parnikov, ki so jih potopile angl. podmornice. Z velikimi naslovi prinašajo poročila o angleškem bombardiranju Stavangerja, Kristiansunda in Aalborga. Sodiijo, da so angleška letala uničila blizu 80 nemških bombnikov. Angleži so tako pokazali v zraku obsežen zamah v operacijah, ki se jih Nemci niso nadejali.

Po vesteh iz nevtralnih držav ni nemško bombardiranje Namsosa povzročilo posebne škode. Glede norveške Bele knjige pišejo listi, da je jasno dokazan brezvesten nemški napad. Norveška vlada sploh ni vedela za nemške zahteve, ko so se sovražne čete že znašle na norveški zemlji. Posebno komentirajo v Parizu dejstvo, da je pohitel nemški poslanik von Mackensen v Rim v trenutku, ko so Angleži udarli v Narvik. Živahno razpravljajo o obnovi angleško-sovjetskih trgovinskih stikov.

Norvežani so izdali svojo belo knjigo

LONDON, 24. aprila. Havas. Norveška Bela knjiga, ki je bila včeraj objavljena v Londonu, prikazuje z nazornimi dokazi ves potek nemške invazije na Norveško. Z dokumenti je dokazano, da ni nemška vlada napravila pri norveški nobenega koraka prej, dokler niso bili nemški oddelki že v bojih z norveškimi na norveških tleh. Norveška vlada je hotela s pomirjevalno taktiko posredovati, toda je bila zavrnjena z zahtevo, da mora biti priznan Quisling kot edini upravičeni predsednik nove norveške vlade.

LONDON, 24. apr. Havas. V ospredju Bele knjige se naglašja, da je nemški poslanik v Oslu dr. Brauer izročil 10. aprila norveškemu zunanjemu ministru Kohtu noto nemške vlade v trenutku, ko so nemške čete že napadle Norveško. Nemške vojne ladje so že v noči prej vdrle v Oslofjord ter ob 3. zjutraj napadle Bergen. Nemške ladje, ki so bile že prej v

Trondhjemu, so izkrcale moštvo. Memorandum nemške vlade pravi, da so zavezniški neprestano kršili nevtralnost ter napadali nevtralne ladje. Nemčija je bila primorana seči po protiukrepih, da zaščiti nevtralce. Nemčija ima v rokah dokumente, ki dokazujejo načrt zaveznikov, napasti in zavzeti neke norveške luke. Berlin je dvomil, da bi se Norveška tem načrtom uprla, zato je odredil zaščito svojih interesov. Čete so zasedle strategične točke Norveške. Našteti so vsi politični in vojaški ukrepi, ki jih bo Nemčija storila za zaščito nevtralcev. Ko je Koht zahteval izročitev dokaznega materiala, je nemški poslanik odvrnil, da zdaj ni časa za to, ker je treba delati naglo zaradi operacij, ki so že v teku. Nadalje se opisuje, kako je bila Norveška prisiljena vstopiti v vojno, kako je moral kralj zapustiti mesto in organizirati odpor proti sovražniku.

Nemška letala nad Anglijo

BERLIN, 24. aprila. DNB. Nemška izvidniška letala so napravila včeraj več poletov nad Severnim morjem ter angleškim oporišči na vzhodnem delu velikobritanske obale. Nad Shellsandskim in Orkneyskim otočjem so letalci posneli važne fotografije ter ugotovili oporišča angleških vojnih enot. Na poletu ob zahodni norveški obali so opazili na nekaterih mestih angleške bojne in trgovinske ladje. Dvakrat je prišlo do spopada z angleškimi lovci, ki

so se morali umakniti. LONDON, 24. aprila. Havas. Skupine nemških letal so skušale odvreči mine na več krajih morja ob vzhodni obali Anglije. V svitu reflektorjev so se dvignili v zrak angleški lovci in pregnali sovražnika. LONDON, 24. aprila. Havas. Včeraj so na Orkneyskih otokih dali dvakrat znak za alarm, ki je trajal 25 minut. Sovražnih letal pa ni bilo. Izvidniške patrulje so krožile po zraku in na morju. Streljanja ni bilo.

Izgube v letalskih bitkah

LONDON, 24. aprila. Havas. Angleški krogi računajo, da je bilo od začetka vojne zbitih 100 nemških letal. Od 8. do 17. t. m. je angleško letalstvo zrušilo 28 nemških letal. Poleg tega je bilo težko poškodovanih 19 nemških letal. Norvežani so jih sestrelili 10. Švedi pa 6. Mnogo

nemških bombnikov je bilo uničenih v napadih na Stavanger, mnogo hidroplanov po norveških fjordih. Na zahodni fronti je bilo po 17. t. m. sestreljenih več nemških letal. Istosčasno so izgubili Angleži 28 svojih letal.

Angleški prikaz izgub na morju

LONDON, 24. apr. Reuter. (Avala) Nemška propaganda širi dalje vesti, po katerih naj bi Anglija pritrpela v zadnjem času velike izgube svoje mornarice. Z uradnega mesta v Londonu je ugotovljeno, da so Nemci od začetka vojne izgubili 24 bojnih ladij, Velika Britanija pa 18, računajoč v tem tudi pet podmornic in oboroženi trgovinski parnik »Ravapindi«. Potopljen je med temi ena linij-

ska ladja, ki jih ima Anglija 15. Od sedmih nosilcev letal je prav tako uničen le eden. Križarka ni prizadeta nobena. Tudi če bi Nemčija ne izgubila nobene svoje ladje, bi bila premoč angleške mornarice še vedno velika. V resnici so pa Nemci izgubili velik del svojega ladjevja, dočim se angleški majhni odstotek izgube stalno dopolnjuje s sistematično pospešeno gradnjo novih ladij.

AMERIČANI POKLICANI IZ MADŽAR-SKE

WASHINGTON, 23. aprila. Ass. Press. Ameriško poslaništvo v Budimpešti je dobilo nalog pezvati vse na Madžarskem živeče ameriške državljane, da v najkrajšem roku zapuste državo.

EGIPT O POLOŽAJU

KAHIRA, 23. apr. Steiani. Na seji parlamenta je predsednik vlade naglasil, da so dogodki na evropskem severu spet oddaljili nevarnost od Bližnjega vzhoda. Egipt bo pa sodeloval pri vseh vprašanjih, ki se tičejo Sredozemskega morja.

Nov angleški napad na Aalborg

LONDON, 23. aprila. Reuter. Angleško letalsko ministrstvo poroča, da so angleška letala v noči od nedelje na ponedeljek znova napadla nemško letališče v Aalborgu na Danskem. Bombardiranje je povzročilo veliko škodo in nastali so veliki požari. Ogenj je razsvetljeval vso okolico Aalborga. Eno angleško letalo se s poleta ni več vrnilo.

SIGRID UNDSET PROSTOVOLJKA

GÖTEBORG, 23. aprila. Ass. Press. Pisateljica Sigrid Undset, ki je bila odlikovana z Nobelovo nagrado, se je prija-

Zavezniška demarša pri italijanski vladi

Anglija in Francija zahtevata izjavo o stališču in namerah Italije v sedanji vojni — Italijanski listi pravijo, da pogajanja z zavezniki ne bi imela smisla

LONDON, 23. aprila. Exchange Telegraph. Kakor je bilo mogoče izvesti na poučenem mestu, sta angleški in francoski veleposlanik v Rimu obiskala italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana in izvršila skupno demaršo zaveznikov. Veleposlanika sta zahtevala pojasnila o tem, kakšne namene zasleduje Italija s pisanjem italijanskega tiska in raznimi drugimi dejanji, obenem pa izjavila v imenu obeh vlad, da sta Anglija in Francija trdno odločeni upreti se takoj z vso svojo bojno silo vsaki, kakršni koli spremembi sedanjega stanja na Sredozemlju s strani Italije. Italijanski zunanji minister grof Ciano ni dal direktnega odgovora, ampak je izjavil, da bo odgovor italijanske vlade dostavljen zaveznikom pozneje. Kakor je bilo mogoče izvesti, doslej italijanska vlada še ni odgovorila na zavezniško demaršo. V Londonu in Parizu se je pa vendar opazilo, da je italijanski tisk po tej demarši še poostri kampanjo proti Angliji in Franciji. Kar se tiče pripravljenosti zaveznikov, pogajati se z Italijo glede raznih spornih vprašanj na Sredozemlju, je ta pripravljenost točno določena in omejena. Nobenega govora ne more biti o tem, da bi zavezniki mogli ustreči Italiji glede kakih zahtev revizionističnega značaja, ki bi spremenili sedanji položaj. Predvsem ne bi pristali na nobene zahteve, ki bi lahko zavezniške strateško slabile. Na merodajnem mestu

v Londonu se zatrjuje, da zavezniki ne žele konflikta z Italijo in so vedno pripravljeni z njo na prijateljsko pomiritev, ako pa Italija meni, da je njeno mesto na strani sovražnikov zaveznikov, se zaradi tega tudi ne bodo vznemirjali. Navzočnost zavezniških bojnih ladij pred Kriom pretekli teden, katere so zagledale pred seboj italijanske ladje, je najboljši dokaz za to, da so zavezniki pripravljeni tudi na Sredozemlju na vsako eventualnost.

ITALIJA SE NOČE VEZATI

RIM, 23. aprila. Ass. Press. Izjavo predsednika francoske vlade Paula Reynauda v senatnem zunanjepolitičnem odboru glede pripravljenosti za sporazum z Italijo, so objavili italijanski listi večinoma brez komentarja. Listi pristavljajo samo, da tudi francoski tisk ne prisojja tej izjavi kakga posebnega pomena. Kar pa tiče predloga, da se sklene sporazum o Sredozemskem morju, pravijo v italijanskih dobro poučenih krogih, da je to tako zamotano vprašanje, da bi bilo treba računati z največjimi težkočami, zlasti še z ozirom na to, ker se Italiji sedaj ne zdi potrebno sklepati kakršne koli dogovore, ki bi jo vezali v primeru eventualnih poznejših dogodkov. Zato ni nobenih znakov, po katerih bi bilo mogoče pričakovati izboljšanje italijansko-francoskih odnosov. V Tuniziji se je celo dogodil

dogodek, ki napetost še poostreje. Tankašnji Italijani so hoteli, kakor vsako leto, tudi letos slaviti dan ustanovitve Rima z javnimi manifestacijami, toda francoska oblastva jim tega niso dovolila. Prav tako vzbuja v Italiji nezadovoljstvo francoska propaganda v Švici in prizadevanje Francije, da bi navrnila švicarski promet od Genove na Bordeaux.

»DELO IN OROŽJE«

RIM, 23. aprila. Stefani. Ob priliki proslave ustanovitve Rima so imela fašistična društva v Rimu zborovanja, po katerih so se vsi zborovalci zbrali na Beneškem trgu, da se poklonijo Mussoliniju. Trg je bil natlačeno poln. Pozdravljen s frenetičnimi aklamacijami je Mussolini, ki se je pojavil na balkonu palače, dejal, da ima proslava značaj, ki ga je mogoče izraziti v besedah: »Delo in orožje«. To je parola vsega italijanskega naroda. Navzočne množice so sprejele te Mussolinijeve besede z ogromnim navdušenjem. Nato je Mussolini sprejel voditelje fašističnih društev. Duce jih je spomnil na besede, katere je izgovoril prej na balkonu in izrekel priznanje avtarkičnemu delu na vseh področjih dela in produkcije. Treba je nadaljevati za vojaško in gospodarsko moč domovine.

Večer Samostojne demokratske stranke v Ljubljani

Kakor smo že poročali, bo v četrtek zvečer v Ljubljani širši sestanek somišljenikov in prijateljev Samostojne demokratske stranke, ki ga priredi Akcijski odbor SDS za Slovenijo v zvezi z ljubljanskim krajevnim odborom.

Za sestanek, ki se ga bodo udeležili člani Akcijskega odbora iz Maribora in delegati iz Celja, so napovedali svoj prihod tudi člani glavnega in izvršilnega odbora v Zagrebu in sicer predsednik izvršilnega odbora senator g. Večeslav Vilder, glavni tajnik stranke senator g. Sava N. Kosanović ter član izvršnega odbora, bivši minister g. dr. Hinko Krizman. Poleg njihovih poročil bodo na sestanku podani referati o organizaciji SDS, njenem dosedanjem in bodočem političnem delovanju ter o prizadevanjih za demokratično politično ureitev našega celokupnega javnega življenja.

Sestanek bo ob 20. v salonu restavracije na ljubljanskem glavnem kolodvoru.

Ameriške baze v Avstraliji?

WASHINGTON, 24. aprila. DNB. Znan vojaški strokovnjak in publicist major Elliot, ki je član pomorskega odbora USA, je predlagal, naj bi Zedinjene države stopile v tesnejše stike z avstralsko vlado. USA bi se lahko v primeru potrebe okoristile z avstralskimi bazami, katerih izgradnja za vojne namene naj bi Amerika tudi financirala. Major je odločno proti vmešavanju USA v evropsko vojno, ker bi to lahko dovedlo do notranjepolitičnih pretresljajev v Ameriki.

Devet novih zavezniških bojnih ladij

LONDON, 23. aprila. Exchange Telegraph. Po poročilu iz Pariza bodo že v prihodnjih dneh dograjene štiri nove velike francoske bojne ladje, vsaka z nosilnostjo 35.000 ton. Ladje bodo dobile imena: »Richelieu«, »Jeanbart«, »Clemenceau« in »Gascogne«. Te ladje so največje izmed vseh, kar jih je Francija kdaj gradila in prekašajo celo veliki boj-

ni ladji »Dunkerque« in »Strasbourg«, ki sta bili zgrajeni pred letom dni. Nove francoske bojne ladje prekašajo po modernosti celo štiri enake italijanske velike bojne ladje. K tem ladjam je pa treba prišteti še pet pravkar dogotovljenih velikih angleških bojnih ladij, ki so še močnejše oborožene.

Pospešena gradnja letal v Angliji

LONDON, 23. apr. Havas. Imenovanje sira Carlsa za člana letalskega odbora v ministru je naletelo na splošno odobravanje. Carls je organizator, poln bogatih izkušenj v proizvodnji letal. Zdaj se pričakuje, da se bo letalska produkcija silno okrepila. Zgradili bodo še nove tovarne ter gradili letala sporedno z izpopolnjenim kadrom letalcev v Kanadi in Južni Afriki. Anglija bo dvignila svoje

napore v zračni oborožitvi do zavidne višine, zagotovilo za to ji je že novo imenovani posvetovalni član, ki se je dolga leta bavil z vsestransko izpopolnitvijo letalskih modelov. Prav tako je imenovanje treh pomočnikov šefa generalnega štaba okrepilo funkcioniranje poveljstva, ker so se akcije močno razširile tako v zraku, na kopnem kakor na morju.

Dve verziji o govoru Filova

SOFIJA, 23. aprila. BTA. Predsednik vlade Filov je na velikem zborovanju v Loveču pred več tisoč ljudmi med drugim naglasil, da vodi Bolgarija v tragičnih doživljajih po svetlu miroljubno politiko nevtralnosti, posvečeno napredku gospodarstva, kulture in narodnega sožitja. Ali bo v bodoče prilegljena v vojno, je vprašanje, ki si ga zastavlja vsak Bolgar. Prepričani pa smo, da se ne varamo, če menimo, da bomo še dolgo uživali mir, ne samo mi, nego vse balkanske države. Ni razlogov ne okolnosti, zaradi katerih naj bi se plašili, da bi bil mir pri nas v nevarnosti.

SOFIJA, 23. aprila. DNB. Predsednik bolgarske vlade dr. Filov je imel v Loveču govor, v katerem je dejal

Popoldne bo govoril Churchill

LONDON, 23. aprila. Reuter. Prvi lord admiraltete Winston Churchill bo imel danes, ob priliki praznika sv. Jurija, govor, katerega bodo prenašale vse radiofonske oddajnice v Angliji. Govor bo mogoče slišati od 14.25, ponavljal pa se bo tudi ob 15.30 in 20.30 ter jutri ob 2.45 in 8.45.

RAZMERJE MED ROMUNJO IN RUSIJO

BUKAREŠTA, 23. aprila. Reuter. Razni znaki kažejo, da se je pričelo razmerje med Romunijo in Sovjetsko zvezo pomirjevati. Prvi znaki v tej smeri se opazajo na gospodarskem področju, kjer se zdi, da se pripravljajo po zgledu Jugoslavije nova trgovinska pogajanja med Bukarešto in Moskvo. Kakor se je izvedelo, je tajnik sovjetskega poslanštva v Bukarešti, ki se je nedavno mudil v Moskvi, že pripravljaval zadevni teren. Kakor se dalje zatrjuje, nima Sovjetska zveza trenutno nobenih namenov spravljati v ospredje kake revizionistične težnje nasproti Romuniji.

med drugim, da za Bolgarijo ni nobene nevarnosti, da bi bila potegnjena v sedanjo vojno. Miroljubnost in nevtralnost bolgarske politike jamčita za varnost države. Ob koncu je Filov še dejal: Kar tiče mednarodnega položaja, ne obstaja sedaj noben simpton, po katerem bi bilo mogoče sklepati, da obstaja kakršna koli nevarnost za Bolgarijo. To pa velja tudi za vse ostale balkanske države.

ITALIJANSKI GLASOVI O POGAJANJH S SOVJETI

RIM, 23. aprila. Ass. Press. Obvestilo angleške vlade, da se bodo pričela angleško-sovjetska trgovinska pogajanja, je vzbudilo v italijanski javnosti znatno pozornost. Listi pa reagirajo na to z ironijo. »Il Telegrafo« prvi v naslovu, da lord Halifax dvori Sovjetski zvezi. Angleži bi hoteli spremeniti gospodarski sporazum s Sovjetsko zvezo v del svojega gospodarskega boja proti Nemčiji. Anglija si prizadeva z vsemi silami, da bi čim-

bolj zmanjšala dobave Nemčiji z Balkana in iz Sovjetske zveze. Listi ponatiskujejo tudi članek »Sunday Times«, ki pravijo, da so jugoslovansko-sovjetska in angleško-sovjetska trgovinska pogajanja nekako v medsebojni zvezi po intencijah Anglije. Italijanski listi pa pravijo k tej trditvi, da ni resnična.

Mariborska napoved. Spremenljivo oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja toplota 22,3, danes najnižja 7,6, opoldne 17,0. Padavin od včerajšnjega dežja 0,1 mm.

Kako je prišlo do stikov med Jugoslavijo in sovjetsko Rusijo

Opozorilo vojaškega poveljstva proti vohunom in agitatorjem — Dne 19. maja občinske volitve na Hrvaškem

BEOGRAD, 23. apr. Vojaško poveljstvo Beograda je snoči izdalo naslednje opozorilo: »V zadnjem času se tuja informativna služba z vsemi silami trudi, da bi zanesla zmedo v vojsko, da bi omajala zaupanje v državno upravo in da bi, zbirajoč podatke o naši vojni moči, delala proti interesom narodne obrambe in varnosti države. Vsi jugoslovanski rodoljubi od najnižjega do najvišjega morajo biti na straži in stalno z budnim očesom zasledovati vse pojave okoli sebe in pokazati predvsem na tujce, med katerimi je največ tujih vohunov in agentov, ki delajo proti življenjskim interesom države ter tako proti vsem posameznikom jugoslovanom. Jugoslovanski rodoljubi, vaša sveta dolžnost je, da vse to, kar vidite ali izveste, in kar bi posredno ali neposredno lahko škodovalo splošnemu interesu, interesu naše narodne obrambe in varnosti domovine, najhitreje naznani, najbolje osebno. Poveljstvo Beograda je urad, namenjen prav posebno predvsem za sodelovanje z občinstvom zaradi pobiranja neprijateljske špijonaže in škodljive agitacije. Zavedajte se pogosto, da so tudi navidezno brezpomembni podatki lahko izredno važni. Zato poročajte o vsem, kar mislite, da bi utegnilo biti koristno. Jugoslovani, ne pozabite, da je

to vaša dolžnost do domovine in bodite v tem pogledu skrajno vestni in natančni!

ZAGREB, 23. apr. S posebno uredbo bana so razpisane za 19. maja občinske volitve po vsej banovini Hrvaški. Volitve bodo po spremenjenem volivnem zakonu, ki manj favorizira liste z relativno večino in župane, kateri morajo odstopiti, če jim večina občinskih svetnikov izglasuje nezaupnico. »Hrvatski Dnevnik« naglašja, da so s tem ovrženi vsi očitki, da se hočejo na Hrvaškem onemogočiti volivni uspehi ostalim strankam izven HSS. Hrvatska seljačka stranka zagovarja princip nepolitičnih občinskih volitev, ki naj postavijo na odločujoča mesta res najboljše ljudi.

BEOGRAD, 23. apr. O obnovi odnosov med Jugoslavijo in Rusijo je bilo govora že pred tremi leti. Moskva je še potem poskušala priti v stik z Jugoslavijo kot edino državo Evrope, s katero še ni imela direktnih stikov. Posredovalno vlogo je imel tedaj poslanik CSR v Bukarešti, dr. Jan Šeba, ki je zaradi tega večkrat potoval v Beograd. Akcija naj bi imela pomen tudi za okrepitev Male antante, v kateri je bila Češkoslovaška zaradi raznih tendenc oslabiljena. Tudi na Bledu so govorili na konferenci MA

o tem, toda brez rezultatov. Posredovanja so potem prenehala, dokler niso prišla spet iz Londona. Moskva je v sporazumu z Anglijo sporočila Jugoslaviji, da sloni njena politika na Balkanu strogo na statusu quo ter da nima v obnovi prijateljstva z Jugoslavijo nobenih namenov komunističnih akcij. Pripravljena je dati Jugoslaviji vse garancije, da se ne bo nikoli vmešavala v njene notranje zadeve. V mirovnih pogajanjih po sedanji vojni da ne bo sedla za isto mizo z nobeno državo, s katero še ne bo imela urejenih odnosov. Predlaga, da se najprej začne gospodarska pogajanja. Naša vlada je ponudbo sprejela, prvi stiki z Moskvo so šli preko sovjetskega diplomatskega zastopnika v Ankari. S pomočjo tega je tudi prišlo do sedanjega uradnega stika. Načelna vprašanja so bila že vnaprej razčiščena, v osem do desetih dneh bodo pogajanja zaključena, nakar bosta državi prešli tudi k diplomatskim stikom. Oboje je za Jugoslavijo velikega pomena. Neodvisna bo glede nabave surovin od obeh vojskujočih se taborov. Njen mednarodni položaj se bo močno okrepil, nevtralnost lahko do skrajnosti očuvana, zaključujejo »Novosti« svoj komentar.

Novice

Nekaj besed o obnovi naših goric

Vinogradništvo je bila že izza predvojnih let ena izmed glavnih kmetijskih panog severne Slovenije, ki je nudila tudi malemu vinogradniku zadovoljiv dohodek. K temu so seveda največ pripomogle zadovoljive cene vinskemu pridelku, ker so precej naših vin tudi izvažali v druge dežele. Po vojni pa se je marsikaj izpremenilo. Cene vina v prvih letih so bile še zadovoljive in vinska trgovina je imela mnogo uspehov. V takih ugodnih razmerah so posvečali mnogokrat premalo pažnje kakovosti zlasti izvoznih vin. Marsikaj nasad žlahtnih vrst so izpodrinile samorodnice, ki so se ponekod nevarno razpasle. Samorodničarji so silno škodovali vsemu slovenskemu vinogradništvu in našemu vinskemu gospodarstvu sploh, kar se je posebno odražalo v vinski krizi 1931—1936. Napredni vinogradniki, ki jim je bila ta panoga nekdanji glavni vir dohodkov, niso mogli svojega, dasi prvovrstnega pridelka do svoje vnovčiti. Radi tega so bili mnogi prisiljeni, da so bolj ali manj zanemarjali sicer tako potrebno skrbno nego vinogradov, predvsem pri škropljenju. Cene škropivom so bile velike in za malega vinogradnika, ki je bil svoj pridelke prisiljen dati skoroda zastoj vinskem prekupčevalcem, nezmožljive. Povrh se je hudo prizadejala. Vinska kriza je v tem času dosegla višek in so posledice tega še danes občutne. Mnogi vinogradniki so se zadolževali, ako so hoteli svoje vinograde ohraniti kolikor toliko donosne. Niso bili redki primeri, ki se ponavljajo, da ljudje radi denarnih stisk že izgubljajo tisto, nekdanje, pravo veselje za obnovo

hirajočih vinogradov. Splošno pešanje našega vinogradništva je treba nujno zavezati z izrednimi sredstvi in slovensko vinarstvo odločno preusmeriti po danih razmerah, ki ne dovoljujejo nobenega odlašanja.

Današnje gospodarske razmere podedelja so take, da ne moremo pričakovati, da bi naš vinogradnik zmogel ustrezno obnovo goric čisto iz lastne moči in čisto iz lastnih sredstev. Našemu vinogradništvu je treba nuditi v prvi vrsti strokovne in stvarne pomoči po dobro premišljenem načrtu. Iz kmečko-delavske in viničarske mladine je treba vzgojiti dobre vinogradnike in vinogradniške delavce, in sicer v posebnih tečajih s poukom in praktičnimi deli. Te tečaje naj bi organizirala banovina, ki sama najbolje

je ve, kaj je za to potrebno, seveda ob sodelovanju vseh zadevnih krajevnih činiteljev. Prav tako ko za strokovni pouk podeželske mladine so potrebna izredna, pa zadostna sredstva za preudarno obnovo iztrošenih nasadov. Da se pospeši zator samorodnic, bi pa bilo potrebno, da da banovina iz svojih trsnic revnim vinogradnikom trte cepilneke brezplačno ali jim drugače pomaga, kolikor je dostični svet res primeren za žlahtni nasad. Eno izmed posebnih perečih vprašanj našega vinogradništva je previsoka cena vsem sredstvom za zator trsnih bolezni in škodljivcev. I tu čaka javno upravo še mnogo dela. Marsikaj pa bi se dalo laže doseči z dobro organizirano samopomočjo. —

Dobrodelna akcija za haloškega otroka

Letošnja zima je povzročila ogromno gorja in revščine med že itak ubožnimi Haložani. Pičli jesenski poljski pridelek je komaj zadostoval, posebno večjim in revnim haloškim družinam do januarja, v poznejših mesecih so take družine jedle dvakrat in celo enkrat dnevno.

Tudi letošnjo zimo je poslovala na šoli v Sv. Vidu pri Ptujju šolska kuhinja pod vodstvom šol. upravitelja gosp. Beloglavca Maksa. Že v jeseni je izvedel pa vseh zbirko krompirja, kateri so se kmetje radi odzvali in darovali krompir za šol. kuhinjo. Šolska kuhinja je obratovala od 1. januarja 1940 in vse do 15. aprila 1940. V teh mesecih se je razdelil opoldne topel obed našim šolarjem v iznosu nad 17.000 porcij, kar je ubogim otrokom posebno dobrodošlo, saj pre-

mnogi niso imeli s seboj niti koščka črne kruha.

Da je bila mogoča izvedba te akcije, se moramo zahvaliti kralj. ban. upravi, ki je prispevala din 400.— v gotovini, naš kraj. šolski odbor je prispeval din 600.— v gotovini, posebna zahvala gre našemu g. župniku Danijelu Tomšiču, ki je kuhinji pripomogel z mastjo, zeljem, repo in zelenjavo. Največjo zahvalo pa zasluži g. Pernat Vinko, mesar v Ptujju, ki je šol. kuhinji brezplačno in stalno pošiljal kosti in meso. Zadnji dan je prejel okrog 160 šolarjev guljaž s krompirjem in kruhom, dar trgovca g. Turka Miloša. Šolarji so se toplo zahvalili vsem dobrotnikom, z vročo željo, da bi se prihodnjo zimo šol. kuhinja obnovila in tako skrbela za njihove lačne želodčke. A. K.

Nova vojašnica v Slovenjgradcu

V nedeljo so ponosno vihrale drž. trobojnice v pozdrav naši hrabri vojski, katera je prišla da prisostvuje svečanemu polaganju temeljnega kamna za novo slovenjegraško vojašnico. Ob pol 11. so prikorakala na zbirališče razna društva in kmalu zatem je prišla častna četa 39. pp. iz Celja z vojaško godbo na čelu. Zastopane so bile sledeče organizacije: Sokolsko društvo Slovenj Gradec, Gasilska župa, Legija koroških borcev, fantovski odseki celega okrožja in zastopniki Maribora. Nato se je pripeljal v spremstvu g. okrajnega načelnika dr. Hrašoveca Frana zastopnik divizionarja pešadijski polkovnik Defar Liberat. Pred občno ga je pozdravil v imenu mesta mestni župan g. dr. Picej Rudolf. Komandant polka g. Defar se je pozdravil z občinskim odborom nato pa je obšel častno četo vojakov in vse ostale organizacije. Vojaška godba pa je zaigrala koračnico. Na gradbenem prostoru vojašnice so se ponovno postrojili vsi oddelki. Prisostvovali so še sodni predstojnik dr. Smid Jože, ravnatelj javne bolnišnice g. dr. Simoniti Alojz, mestni župnik g. Soklič Jakob, pravoslavni svečenik Nikolčič Dušan in vojni svečenik muslimanske vere g. Imamović iz Ljubljane. Mestni župan g. dr. Picej je nato govoril o pomenu svečanosti. Podvajsetih letih svobode dobi Slovenjgradec svoj garnizon. Mestni župnik g. Soklič je nato blagoslovil temeljni kamen, ker pa po katoliškem obredu ne more nobena druga cerkev blagosloviti isti predmet, sta nato blagoslovila ostale zgradbe ostala dva svečenika. Po blagoslovlitvi so se zopet

zbrali na prostoru vsi gostje. Spregovoril je komandant 39. pp. iz Celja g. Defar Liberat, ki je v svojem govoru poudaril pomen novega doma. Nato je g. komandant prečital spominsko listino, katero so vzdali v kamen. Po vzdavi je govoril okrajni načelnik g. dr. Hrašovec, kateri je v klenem govoru zaželel, da bi nova vojašnica bila čimprej dograjena, da bi se v njej nastanila naša hrabra s slavo ovčena armada. S tem je bila velika narodna manifestacija zaključena. Ljudstvo se je razšlo veselo, da je po dolgih letih zopet dobilo armado, katera je pred več sto leti zapustila to lepo mesto.

Celje

SVINJA ODGRIZNILA OTROKU ZAPESTJE

V Roginski gorci blizu Pristave pri Smarju se je zgodil tragičen dogodek. Komaj 10 mesecev star sinček delavca Alojz Skorec je ležal v zibelki pred hišo. V neopaznem trenutku je prišla do otroka svinja, ki mu je odgriznila zapestje leve roke ter ga obgrizla tudi po obrazu in desni roki. Otroka so oddali v celjsko bolnišnico.

NEVHTE NAD CELJEM

V nedeljo zvečer je prihrumela nad Celje in okolico nevihta z bliskom in gromom. Med strahovitim nalivom je padala tudi toča, ki je je ponekod ležalo cele kupe. Nevihta se je včeraj okrog 14. p. novila. Med gromom in bliskom je bil zopet hud naliv. Vmes pa toča. V nedeljo je tudi parkrat udarila strela v električni vod.

c Umrla je na Obrežni cesti 1 v Celju 56 letna soproga poštnega uradnega ravnatelja v pok. ga. Ana Natek. Pogreb pokojne bo jutri ob 14. iz hiše žalosti do mestne plinarne. Truplo se z avtofurgonom prepelje v Gornji Grad, kjer bo pokop ob 17. Maša zadušnica bo v petek ob pol 7. zjutraj v farni cerkvi v Celju.

c Danes gremo vsi v gledališče. Ob 19. uprizorijo ljubljancani Dvorakovo opero "Rusalka".

c Ogenj, ki bi lahko postal usoden. V nedeljo okrog 17. se je na lesnem skladišču Blaža Sodina ob savinjski progi vsled iskre iz lokomotive vnela žagovina. Pričelo je goriti. Ogenj je uničil tam se nahajajoči leseni mali objekt. Ogenj je bil kmalu opažen in udušen, da se ni razširil na veliko lesno skladišče, kar bi lahko postalo usodno.

c Umrl je v mariborski kaznilnici član Grebenškove roparske tolpe Avgust Žgank.

c Julka Terčičeva, ki je v procesu proti Grebenški in tovarišem bila soobtožena radi umora Ocvirkovih v Medlogu in oproščena, se je te dni pojavila v graščini "Neuhau" pri Vojniku. Hlapca graščine, ki je njen znanec, je prosila za prenočišče. Ponoči je hlapcu izpod zglavnika ukradla 2000 din in pobegnila.

c Patrona je eksplodirala 20 letnemu delavcu Antonu Strašku iz Zg. Loznice pri

Vdova ustanoviteljica „Politike“ umrla

Na kliniki v Parizu je umrla ga. Milica Ribnikar, vdova pok. Vladimirja Ribnikarja, ustanoviteljica beogradske „Politike“, ki je padel v bojih svetovne vojne, 1. sept. 1914, en dan pozneje kot njegov brat Darko Ribnikar, ki je bil urednik „Politike“. Njegov oče je bil Slovenec, zdravnik dr. Franjo Ribnikar, ki se je priselil v Srbijo. Doma je bil iz Semičnega pri Golniku na Gorenjskem. Pokojna ga. Milica Ribnikar je bila srčno plemenita in naobrazena žena, ki je svojemu možu pomagala pri ustanovitvi „Politike“, pozneje se je pa mnogo brigala za reveže in sirote. Ona je bila velika prijateljica naših slovenskih krajev. Dolgo let je preživela poletne počitnice v naših letoviščih, v Rogški Slatini, v Dobrni in na Bledu.

Zaleu ter mu razmesarila levo roko v dlani. Strašek je patrono našel in se z njo igral.

c Umrla sta na Mariborski cesti 3 hčerka privatnega uradnika Koštomaj Tatjana, v Liscu pa 65 letna Marija Zaberl.

c S kolesa je padel 30 letni delavec Franc Leskovšek iz Braslovca in si zlomil desno ključnico. Istotako je padel s kolesa 31 letni dninar Franc Pogelšek iz Celja in si zlomil desno roko.

c Nesreča pri nogometu. 20 letni brivec Pikel Mirko iz Zaleca je pri nogometni tekmi v Celju trčil s soigralcem in dobil hudo poškodbo na čelu.

c Padec s škarpe. 2 letni sin delavca Ivan Grum iz Pečovnika pri Celju je padel globoko s škarpe in si zlomil levo ramo.

Ptuj

Samomor

Sinoči si je končala svoje mlado življenje 23 letna Justina Zagoršek, hčerka cestnega nadzornika iz Zg. Brega. Ko se je sama mudila dalj časa v svoji sobi, si je poglala iz samokresa kroglo v desno senco ter na mestu obležala mrtva. Sodijo, da je vzrok samomora neozdravljiva bolezen, za katero je mladenka hiral. Dogodek je domače tembolj zadel, ker je bila mladenka sicer mirna in vedro razpoložena ter nikoli ni kazala znakov vidne potrnosti.

p Veter jo je podrl. Zlahtič Katarino, 78 letno preužitkarico je podrl veter tako močno, da je morala v bolnišnico.

p V bolnišnico so prepeljali 33 letnega delavca Sešerka Alojzija iz Moškajnc. Nanj je zdrknul težek hloč. — Lesjak Simon iz Dražene pri Hajdini je padel s kolesa in si zlomil nogo. — Na 1 letno Slavico Lesjak iz Sp. Brega se je polilo vrelo mleko. — Prejac Jože, 20 letni delavec iz Brega se je pri prekladanju cementa močno poškodoval. — Krjukov Aleksander, 29 letni ruski emigrant iz Sv. Vida si je nalomil nogo.

p Da se odobri mestni proračun, sta odpotovala v Beograd g. župan dr. Remec in mestni ravnatelj g. Zavadlaj. Odsotna bosta par dni.

p Lep pomladanski dan je v nedeljo zvalil Ptujčane v mično okolico, ki je v nekaj dneh vsa oživila v prvem zelenju. Zato so ulice popoldan zamrle še bolj kot običajno. Tudi ni bilo nobene prireditve. Živahno pa je bilo ves čas v parku okrog vrtljaka in zabavnega lobogana, kjer se je izživljala številna mladina.

p S palico nevarno ranil usta. Lampret Anton, 12 letni deček iz Stopere pri Rogatcu je vtlaknil v usta priostreno palico. Ko pa je medtem hudo padel se mu je palica zapčila globoko v ustih. Zdraviti se mora v tukajšnji bolnišnici.

Kmetijska zbornica proti sedanjemu žitnemu režimu

Podražitev pšenice in koruze — udarec za našega kmeta

Kmetijska zbornica za dravsko banovino je imela v Ljubljani svoje šeststo zasedanje. V poslovnem poročilu, ki ga je podal glavni tajnik dr. Lavrič, se zlasti odražajo današnje neurejene razmere na žitnem tržišču, na čemer ima največ krivde Prizad, ki se ni pobrigal ne za regulacijo ne za stabilizacijo cen. Sedanja podražitev pšenice in koruze je občutno zadela našega malega kmeta, ki je jeseni svoje pridelke moral prodajati poceni, zdaj pa mora drago kupovati potrebni živež.

Zato zahteva zbornica v svojih resolucijah energične ukrepe, ki naj preusmerijo Prizadovo poslovanje v korist kmeta. Zbornica poudarja med drugim, da se ne more strinjati niti z dosedanjim politiko žitnega režima, še manj pa s položajem, kakor je na-

stal v zadnjem času na pšeničnem in koruznem trgu, od katerega ima kmet iz žitlorodnih krajev, ki niso bili prisiljeni prodati svojega pridelka ob žetvi pri nizkih cenah, in pa prekupčevalci. Prizadeta pa je tu poleg ostalih stanov, konsumentov, široka plast kmečkega prebivalstva, ki ne pride dovolj žita in ga mora kupovati. Zato zahteva zbornica določitev rentabilnih in stabilnih cen, da se bo z njimi lahko okoristil tudi mali kmet, ki je prisiljen prodati pridelek takoj ob žetvi. Onemogočiti je treba vsako špekulacijo, in z žitnimi cenami morajo iti v skladu tudi cene drugih kmetijskih pridelkov, zlasti živinoreje.

Kar zadeva živinorejo, je današnji

položaj ravno tako nezadovoljiv, ker dvig živinskih cen ni v skladu s podražitvijo drugih življenjskih potrebščin. Za les je sicer nastala konjunktura, kakor je v povojni dobi še nismo imeli, toda kmet tudi tega ni mogel izkoristiti, ker so prekupčevalci blago že prej pokupili. V splošnem je tako, da povečanje cen ni šlo prav nič v korist našega kmeta, marveč v njegovo škodo.

Zbornica ugotavlja, da oblastva doslej niso dovolj upoštevala njenih predlogov, mnenj in zahtev, kar ji onemogoča izvrševanje stavljenih ji nalog. Potrebno pa je tesno sodelovanje s kmetijskimi zbornicami pri izdajanju zakonov in pri vseh ukrepih, ki kakor koli zadevajo kmečki stan.

MAKSIMIRANJE CEN ŽIVLJENJSKIM POTREBŠČINAM V NOvem SADU

Na številne pritožbe konsumentov glede naraščajočih draginje, je protidraginjski odbor v Novem Sadu sklenil maksimirati cene vseh življenjskih potrebščin. Maksimirali so cene kruha, krompirja, maisti, olju, kolonialnemu blagu in drugim živilom. Zanimivo je, da so zahtevali od mesarjev, naj predložijo vse račune in stroškovnik, na podlagi katerega bo odbor določil cene mesu, ki po mnenju odbora ne sme biti višja, kakor je bila prejšnji mesec.

Maribor

Magistrat: staro pokopališče se 1. maja zapre

Mestni svet mariborski je odredil zatvoritev starega pokopališča v Strossmayerjevi ulici, last stolne in mestne župnijske cerkve v Mariboru, in sicer z dnem 31. III. 1914. Ta termin je mestni svet na prošnjo stolne mestne župnije podaljšal do 30. IV. 1914 s pripombo, da se družinski grobovi še smejo uporabljati skozi pet let, grobnice pa skozi dobo 10 let; končna odstranitev vseh spomenikov, križev, ograj itd. pa se mora izvršiti po 40 letih. Glasom iste odločbe si je mestni svet pridržal pravico, da končno opustitev tega pokopališča odredi lahko tudi v prejšnjem terminu.

V seji dne 6. XII. 1928 se je mestni svet mariborski poslužil gornje pravice in skrajšal rok za odstranitev spomenikov itd. do 1. I. 1940. Vse navedene odločbe so postale pravomočne.

Prošnjo Julija Pfrimerja in tov. z dne 26. II. 1939, da se rok za končno opustitev pokopališča podaljša do 1. I. 1940 ali pa vsaj še nadaljnjih 10 let, je mestni svet mariborski v svoji seji dne 24. III. 1939 zavrnil.

Pritožbo Julija Pfrimerja in tov. proti gornjemu sklepu je banska uprava dravske banovine z odločbo z dne 21. IX. 1939 zavrnila.

Povodom obravnavanja prošnje Julija Pfrimerja in tov. za podaljšanje roka za ekshumacije je mestni svet mariborski v svoji seji dne 29. XII. 1939 sklenil, da se zatvoritev pokopališča izvrši 1. I. 1940, pač pa da se bo na prošnjo posa-

meznikov in sporazumno z mestno župnijo kot lastnico zemljišča — v slučajih, ki so vredni posebnega ozira, o takih prošnjah posebej dovoljevala ekshumacija in prenos trupel, toda ne preko 1. V. 1940.

Prebivalstvo se zato ponovno opozarja, da je bilo staro mestno pokopališče z dnem 1. I. 1940 končno veljavno zaprto in da 1. V. 1940 poteče zadnji rok, do katerega mestno poglavarstvo še dovo-

ljuje ekshumacije.

S 1. V. 1940 prenehajo torej popolnoma vse pravice meščanov na starem pokopališču. Z navedenim dnem preneha torej tudi pravica do event. nadaljnjega vzdrževanja, obiskovanja grobov itd. Nasprotno se morajo v smislu pravomočne odločbe mestnega sveta mariborskega po 1. maju t. l. končno odstraniti vsi spomeniki, križi in ograje.

Študijska knjižnica bo preurejena

KONEC KAZINSKE DVORANE

V naši študijski knjižnici so že pridno na delu s preureditvijo prostorov. Prvotni načrt preureditve se je moral v toliko spremeniti, ker je od tega načrta medtem odpadla ena soba, ki služi uporabi Narodnega gledališča (vaje za opero itd.). Zato je morala odpasti tako potrebna posebna študijska soba, ki zahteva poleg svetlobe tudi mir. Na žrtvenik nove preureditve je padla desetletja trajajoča slava krasne kazinske dvorane, ki se že spreminja v velik arhiv, kamor pridejo vse knjige iz dosedanje druge sobe in deloma tudi iz drugih sob. Ta arhiv bo v zvezi z izposojevalnico in čitalnico. Izposojevalnica ostane v prvi sobi, toda izdatno razširjena in sama zase. Čitalnica se preseli v drugo sobo, kjer je za ta namen najlepši prostor. Ostane tudi ravnateljova soba, vendar se bo pre-

cej spremenila v uporabi prostora in opremi za poseben arhiv. Poleg se nahajajoča soba ostane v glavnem nespremenjena. Poseben arhiv je določen tudi za mariborsko časopisje, ki pride v sobo na hodniku, a ta soba bo ognja varno predelana. V prvi sobi (vhod) nastane spredaj prazen prostor, pripraven za razstave itd. Nadomestilo za študijsko sobo bodo našli v sobi Čitalnice (najprimerneje bi bilo zadaj ob steni ravnateljve sobe). Ker ta preureditev zahteva ogromnega dela, se bo moralo poslovanje ukiniti že s 1. majem. — Prihodnje leto poteče že 20. leto, odkar se je knjižnica največ po zaslugi tedanjega prvega slovenskega župana V. Grčarja iz deklške šole v Cankarjevi ulici preselila tu sem.

Pozor pred ponarejevalci petstotakov

Organom predstojništva mestne policije v Mariboru se je posrečilo odkriti dve dobro organizirani družbi, ki sta se bavili s ponarejanjem in razpečevanjem 500 dimarskih bankovcev. Ena teh družb je bila odkrita v Zagrebu, druga pa v Vrhovem pri Radečah.

Ti družbi sta že več let izvajali denar od naivnih po bogastvu in lahkem zaslužku hrepenceh, veidel kmetijskih ljudi. Pod to pretežno so ti ljudje izvalili lepe stotake, če ne morda celo sto tisočake, če pomislimo, da že samo zaplenjen material predstavlja premoženje za okrog 30.000 din. Poleg tega pa so ti ljudje živeli več let brez dela na račun lahkovernežev. Lahko si torej predstavljamo koliko ljudi so morali spraviti v nesrečo in ob premoženje. Marsikaterega kmeta, trgovca ali obrtnika so spravili na boben in beraško palico, končno pa v zapor. Dokler je cvetela konjunktura so razmetavali denar, kupovali motorna kolesa, se vozili iz kraja v kraj, zraven pa še preživljali sebe in družine. Od začetka so tem naivnežem kupovali in pošiljali ničvredne aparate, papir in druge stvari, ki so jih morali plačevati s tisočaki, medtem ko je njihova vrednost bila minimalna. Našli so vedno kak izgovor, da še manjka to in ono itd.

Ko pa so ljudje zaradi večnih obljub postali nezaupni, jim niso hoteli dajati več denarja. Kljub temu pa so molčali iz strahu pred kaznijo. Uvidevši to, sta se ti dve družbi spravili na resno delo, ki je trajalo mesec in mesec in začeli s ponarejanjem. Pokazali sta tu in tam razne poskuse prvih odtiskov in zopet na ta način izvaljali denar.

Bezjaka Konrada in tovariše, ki so imeli svojo ponarejevalnico v Zagrebu, se je posrečilo zajeti predno so stavili v promet, že deloma izgotovljene 500 dinarske bankovce ter s tem preprečiti škodo, ki bi jo bili lahko povzročili posameznikom. Majcen Francu in tovarišem pa se je posrečilo spraviti v promet nekaj slabo izdelanih 500 dinarskih bankovcev. S tem so bili zopet oškodovani reveži, ki so prodali svojo živino itd. v dobri veri, da so za svoj letni trud prejeli pravi denar, s katerim bodo naprej gospodarili, plačali davke itd.

Policiji in žandarmeriji se je posrečilo, da je aretirala in izročila sodišču že nad 30 oseb, ki so sodelovale pri ponarejanju in prikrivale zločince.

Ker so se zopet pojavili v prometu 500 dinarski bankovci, ki izvirajo od te družbe in ker se je glavnima ponarejevalcema Grašič Antonu in Majcen Francu posrečilo nobegniti pred aretacijo, se

opozarja ljudstvo na posledice prikrivanja. Znano je namreč, da se imenovana skrivata na deželi in da jih ljudje prikrivajo.

Komur je znano skrivališče Majcena ali Grašiča, odnosno če jih je kdo kje videl ali o njih kaj slišal, naj to takoj prijavi bližnji orožniški postaji, ali pa predstojništvu mestne policije v Mariboru. Oba se izdajata rada tudi pod tujim imenom. Majcen se navadno izdaja za Muršeca, Grašič pa za Dvoršak Antona.

KONCERT »ZARJE« NA POBREŽJU

V nedeljo 21. t. m. zvečer je priredilo pevsko društvo »Zarja« na Pobrežju v tamkajšnjem Sokolskem domu zelo uspešen koncert umetnih in narodnih pesmi. Dvorana je bila dobro zasedena od hvaležnega občinstva, ki je pазljivo sledilo izvajanjem moškega zbora. Na sporedu so bili sledeči skladatelji: Jenko, Jereb, Vogrin, Adamič, Ferjančič, Schwab, Foerster, Mirk, Volarič, Kanjak, Pregelj, deloma z umetno, deloma pa z narodno pesmijo.

Zbor šteje trideset pevcev, od katerih se odlikujejo zlasti drugi basi. Pojejo disciplinirano ter se lotevajo tudi trših orehov, kakor je na primer Mirkova: Šumi potok, ali pa Foersterjeva: Razbita čaša. Prednajašo lepo, smiselno izgovarjajo enotno ter se jim posebno dobro posreči piano. Največ odobravanja je žela Ferjančičeva: Sijaj, sijaj solnce in pa Markove pohorske narodne.

V celoti lep uspeh, za katerega pa se ima zbor zahvaliti predvsem svojemu pridnemu in požrtvovalnemu pevovodji Zivko Janku, ki zbor vodi z večjo in sigurno roko. Želimo Zarjanom še večjega napredka in uspehov!

ZAHVALA ZAVEDNI JAVNOSTI

V imenu Kobancev se zahvaljujemo zavedni javnosti, da je podprla prvo prireditel »Kobanskega tedna«, ki je proti pričakovanju prav lepo uspel. Zahvala gre številnim meščanom, ki so večer za večerom prisostvovali našim prireditvam in ki so si ogledali slikarsko razstavo kobanskega umetnika Lojzeta Šušme-lja. Posebna zahvala pa gre plemenitim darovalcem, ki so s prispevki omogočili nastop selniškega šolskega pevskega zbora. Med drugimi so darovali: dr. Ravnik 100 din, Viltuška gospa Drogenik 100 din, ga. Pahorjeva 50 din, g. Viktor Jagrič iz Selnice 50 din, g. Josip Bruderman iz Selnice 50 din, g. Vinko Pinter iz Selnice 50 din, g. Vidmar iz Bistrice 50 din, neimeno-vana gospa 50 din in številni plemeniti darovalci, ki so skupaj prispevali še 372

Majcen Franca se prav lahko spozna, je 44 let star, čevljar po poklicu, rojen v Zamušancih, vitke suhe, srednje velike postave, ima levo nogo krajšo in šepa ter ima na desni strani brade brazgotino.

Grašič Anton je star 42 let, rojen v Trsteniku, Kranj, bivši gostilničar, sedaj lesni manipulant, visoke vitke postave, suhega podolgovatega obraza, plešast, ima eleganten nastop, se izdaja tudi za inženirja in kupčuje z lesom.

Prebivalstvo se opozarja, naj ne naseda takim goljufom in naj pazi na ponarejeni denar.

Soproga mariborskega veletrgovca Pinterjeva je darovala za »kobanski trio« 100 din. Vsem v imenu Kobanskega in severne meje prisrčna hvala! Prireditelji »Kobanskega tedna«.

CENA KVASU

Nabayna in prodajna zadruga pekovskih mojstrov v Mariboru je prejela dopis od Prodajne centrale kvasa v Beogradu, glasom katerega je v Mariboru prodajna cena za kg kvasa brez dostave po din 33.25, z dostavo na dom pa din 34.25, v krajih izven Maribora, kjer se ne pobira uvoznine, pa znaša cena za kg kvasa din 33.— odnosno din 34.—. Preprodajalci kvasa niso upravičeni zahtevati višjih cen. O tem se obveščajo vsi pekovski mojstri s prošnjo, da se prijavi vsak primer zahteve po višji ceni naravnost Nabavni in prodajni zadrugi pekovskih mojstrov v Mariboru, Koroška cesta 47.

VIDELI SMO PREDSTAVO ENERGIČNIH ŽEN V STUDENCIH!

V nedeljo zvečer so študentski sokolski diletantje prikazali zelo duhovito in komično odrsko delo »UJEZ«, ki je prav sodobno in bi se lahko primerjalo z igro »Na ledeni plošči«. V svojih vlogah so se izvrstno prikazali stari igralci, dočim se vidi pri drugih še neizpiljenost. Vsekakor pa ne more danes z njimi tekmovali noben diletantski oder. Režija, ki je bila v vsakem primeru zelo dobra in od režiserja do sedaj še nikoli tako vestno izdelana, je pokazala dobro šolo. Občinstvo, ki ga je bila polna dvorana, je sicer pokazalo smisel za umetnost, vendar je bila mladina na stojiščih skrajno nedisciplinirana, kar je graje vredno in bi za red morala skrbeti uprava.

—er.
m Poročila sta se v nedeljo v Cirkovcih pri Pragerskem uradnik Mestnih podjetij v Mariboru g. Janez Jakše in gđ. Ruška Ogrinčeva, hčerka upokojenega šefa kurilnice s Pragerskega. Novoporočen-

ca sta iz uglednih narodnih rodbin. Tudi svatba na Pragerskem je bila v krogu prijateljev in znancev v narodnem stilu. Kol priči sta fungirala finančni inšpektor v pok. g. Ciril Poklukar in finančni svetnik v pok. g. Jože Skalar, oba iz Ljubljane. m Nocojšnja predstava v gledališču se odgodi radi nenadne obolevosti g. Pavla Koviča, ki igra eno glavnih vlog v drami »Ana Christie«.

m Kot rezervna častnika sta razrešena po potrebi službe sanitetni poročnik dr. Jos. Ivanšek iz Maribora in artil. podporočnik Frankl Ferdinand iz Sludencev pri Mariboru.

m Iz policijske službe. Pri predstojništvu mestne policije v Mariboru sta upokojena glavni arhivar 8. pol. skup. Srečko Andrejčič in sekretar 6. pol. skup. Anton Knez.

m Protituberkulozni dinar je v mesecu marcu dosegel vsoto din 569.738.—. Izven stanovanjske akcije so prispevali v sklad še: Splošna stavbena družba na Teznu din 250.—; uradništvo okrajnega načelnika Maribor — levi breg din 225.—, v spomin na blagopokojno gospo Ano Fistravec.

m Razstavo slik priredita od jutri, v sredo od 14. ure dalje v Beli dvorani Uniona Lojze Perko in Herman Pečarič. Prvi študira še na akademiji v Sofiji, drugi pa je amater.

m 100 letnico rojstva slavnega ruskega skladatelja Čajkovskega praznuje šola Glasbene Matice v petek, 26. t. m., ob 20. v Narodnem domu.

m Les ima visoko ceno. Zaradi živahnega povpraševanja se je les pohorskih in kobanskih gozdov podražil skoraj za 100%. m Nordijski narodni melos tvori podlago Svendsenovi »Norveški rapsodiji«, katero bo izvajal orkester Glasbene Matice na svojem koncertu dne 3. majnika t. l. Skladba je izredno melodiozna in nam prikazuje muzikalno doživljanje narodov na skrajnem severu. Vstopnice pri Putniku.

* Razpored Bogoslužja Velike nedelje in Vaskresenja gospodovega v pravoslavni vojni kapeli: Na veliki četrtek, 25. t. m., ob pol 10. uri bo služba božja z večernicami ob 19. uri, bdenje s čitanjem 12 evangelijev. — Na veliki petek, 26. t. m., ob 16. uri bo večernica, kjer bo polaganje in poljubljanje plaštanice. — Na veliko soboto, 27. t. m., ob pol 17. uri bo večernica in po isti sveta spoved. — Za Vstajenje, 28. t. m., ob 4. uri bo litija (procesija) iz kapele, po dvorišču kasarne, Trstenjakovi ulici od koder se vrača kapelo, kjer se vrši jutrenje. Ob pol 10. uri sv. liturgija. — V ponedeljek, 29. t. m., ob pol 10. uri bo sv. liturgija. Pozivajo se vsi verniki, da se v čim večjem številu udeležijo procesije in sv. blagosluženj.

* Občni zbor kluba Absolventov trgovske akademije bo nepreklicno jutri 24. t. m., ob 20. uri pri »Povodniku«.

* Jadranska straža priredi dne 28. aprila na Trgu svobode veliko dobrodelno tombolo za letovanje siromašne dece na morju. Glavni dobiček din 10.000.— v gotovini. Vrednost vseh dobikov din 40.000.—. Cena tablicam din 4.—. Pridite vsi!

m Nočna lekarniška služba (od 20. do vključno 27. t. m.): Lekarna pri sv. Arehu, Glavni trg, tel. 20-05, Magdalenska lekarna, Prajla Petra trg 3, tel. 22-70.

Kino

* Grajski kino — Danes: »In nastalo je novo cesarstvo« — Glavni junak tega filma je Errol Flynn.

* Esplanade-kino. Premiera izredno lepega filma prekrasne vsebine »Materina ljubezen«. Käthe Dorsch, Paul Hörbiger, Traudl Stark.

* Kino Union. Od danes pa do vključno petka najdelikatnejša tema — največji doživljaj »Okužena kri«. Sijajen film, ki obdeluje seksualno vprašanje. Samo za odrasle.

Mariborsko gledališče

Torek, 23. aprila: Zaprto.
Sreda, 24. aprila: Zaprto.
Abonenti reda B se opozarjajo, da je bila njihova za drevi napovedana predstava »Ana Christie« radi nenadne obolevosti g. P. Koviča odložena.

Radio

Sreda, 24. aprila

Ljubljana: 7. poročila in veseli zvoki; 12. Hej, Slovani!; 12.30 poročila; 13.02 šramel »Štirje fantje«; 18. mladinska ura; 18.40 slike iz slov. zgodovine; 19. poročila; 19.50 pomlad v naravi; 20. mladinski zbor »Zvonček«; 20.45 iz čeških operet; 21.15 violinski koncert; 22. poročila; 22.15 za ples. — Beograd: 13.10 zabavni koncert; 14. operetni odlomki; 14.30 orkester angleške kraljeve garde; 18.05 zabavni koncert; 20. prenos iz opernega gledališča. — Sofija: 18. koncert godalnega kvarteta; 20.30 koncert na violončelu; 21.35 plošče; 21.55 simf. koncert. — Praga: 19.05 simf. koncert praške filharmonije; 22. zabavni koncert češke gl. — London: 19.20 pester spored; 21.35 revija in variete; 23.25 pl. gl. — Radio-Paris: 20.45 lahka gl.; 21.45 koncert sodobne glasbe; 22.45 vokalni koncert; 23.45 pesmice; 24. komorna gl. — Rim: 20.30 lahka gl.; 21. Leoncavallova opera »Zaza«. — Milano: 20.30 simf. gl.; 22. plesna gl. — Firenze: 19. odlomki iz operet; 22. pl. gl. — Budimpešta: 18.15 ciganski orkester; 19.45 plesna gl.; 23.30 ciganska gl. — Dunaj: 19.15 simf. koncert; 21. lahka gl. — Bratislava: 19.40 pester glasbeni spored; 21.20 komorna gl.; 22.15 plesna gl.

Zanimivosti

Nove strojne naprave v nemških podmornicah

Nove podmornice bodo napadale s torpedi v potopljenem stanju s pomočjo hidrofonov

Podmornice imajo dvojne strojne naprave, t. j. Dieslove motorje na surovo olje za nadvodno, elektr. motorje za podvodno vožnjo. Vzrok, da se ne morejo uporabljati Dieslovi motorji tudi za podvodno vožnjo, leži v tem, ker porabijo isti ogromne količine zraka. Tako bi v zelo kratkem času zmanjkalo zraka v podmornici. S tem bi bil onemogočen vsak nadaljnji pogon motorjev, posadka sama ne bi imela potrebnega zraka za dihanje.

Električni motorji, ki služijo za podvodno vožnjo, črpajo svojo moč (električno energijo) iz posebnih nakopičevalcev t. j. iz ogromnih akumulatorskih baterij, katerih teža presega šestino teže celokupne podmornice. Te akumulatorske baterije so izvor raznih nesreč. Kajti, če udre vanje iz katerega koli vzroka morska voda, ki vsebuje razne soli, se razvija strupena klorova para, ki je vzrok

mnogih podmorniških nesreč.

Nemčija je zgradila v zadnjih letih podmornice, ki so opremljene z istimi motorji za nadvodno in podvodno vožnjo, kar predstavlja splošen preobrat v gradnji podmornic. Ta problem so inženirji studirali že več let. Novi nemški motorji delajo s pomočjo kisika in vodika. Zadnji poizkusi, ki so bili izvršeni že leta 1936, so baje odlično uspeli. Izdelovali so te motorje seveda v največji tajnosti. Zgradili so manjše podmornice, toda večje pomorske vrednosti.

Prvih 20 podmornic s takimi motorji je zgradila Nemčija z depasmanom od 250 ton. Oborožene so s tremi lansirnimi cevmi po 50 cm premera in z eno strojnico. Podmornice so gradili 11 mesecev. Tako tudi one, z večjo tonažo, za dolgo križarjenje.

Glavna prednost tega novega izuma je: zmanjšanje teže podmornice, večji akcijski radij in podmornica bo lahko

ostajala dalje časa pod vodo, hitrost pod in nad vodo bo znatno večja.

Odgovorni angleški krogi posvečajo pažnjo tej iznajdbi. Izgleda, da so tudi že poučeni o vsem in da bodo slej ko prej tudi sami začeli uporabljati ta veljavni izum. Anglija je obveščena, da gradi Nemčija še druge podmornice, ki imajo neko napravo, s katero morejo napasti sovražne vojne ladje brez uporabe periskopa.

Te nove podmornice bodo napadale s torpedi v popolnoma potopljenem stanju, s pomočjo posebnih hidrofonov, ki so tako precizno izdelani, da morejo brez nadaljnega nadomestiti periskop. Ti hidrofonci bodo kazali točno smer in položaj objekta, ki ga nameravajo napasti. Čim bo podmornica opazila sovražno ladjo, se bo takoj spustila na 30 m globine in lansirala torpedo po podatkih, ki jih daje hidrofon.

zmanjšati ribji jelovnik. Zdaj so morali ribji lov na Baltiku ustaviti tudi večji parniki. Gospodinjje morajo računati s tem stanjem. Če bo treba dolgo čakati na dovoljene količine rib, ni treba za to dolžiti odgovornosti ribiška oblastva,« zaključuje list.

Profesor Pacek je sedel v družbi in dejal svoji sosed:

— Kadar vas srečam, vas imam pomotoma za ženo mojega kolege Bolteka.

Soseda se je smehljala:

— Gospod profesor saj sem res Boltekova žena.

Pacek je poražen izdaval:

Tako, tako, tedaj je bila pa moja zmotna napačna.

Junak romana jo je presenetil

Neka stara gospa v Brooklynu je čitala kriminalni roman Edgarja Wallacea »Kosmata roka«. Ko je bila poglobljena v dejanje, je naenkrat opazila roko nekega moškega, ki se je spenjal na okno. Gospa je stanovala v 6. nadstropju, zato se je še bolj prestrašila, od kod prihaja moški tako visoko. Stara gospa je zakričala od strahu. Neznanca to očitvidno ni motilo. Skočila je k telefonu in poklicala stražnike. Ti so ugotovili, da pripada roka na okno — mrtvecu. Bil je neki vlomilec, ki ga je stražnik na begu obstrelil. Imel je še toliko moči, da se je priprijazil po strehah do okna stare gospe.

Lava in notranjščina naše zemlje

Lava, ognjeno tekoča snov, ki jo bruhajo iz sebe ognjeniki, je pravi odraz vsebine zemeljske notranjščine. V njej najdemo sledove vseh elementov zemeljskih slojev. Posebno so zastopani radij, uran in thorium. Presnavljanje teh elementov prikazuje davno preteklost zemeljske skorje. Z razliko, da je uran še starejši in sega v milijone let nazaj. Kronometer bi tedaj kazal po vrstnem redu v milijonih let ure za thorium, minute za uran in sekunde za radij.

Geolog, ki najde na robu ognjenikov sledove gornjih treh snovi, lahko izračuna preteklost nastanka zemeljske skorje v dotični pokrajini. Da, celo starost posameznih izbruhov mu je znana. Otrdelost naše zemlje iz ognjenoteke v trdo snov sega po takšnih računih dve milijardi let nazaj. Angleški geolog Paneth, ki je izračunal starost naše zemlje po meteoritih, sodi, da se je naš planet odtrgal od sonca pred tremi milijardami let. Učenjaki računajo, da so bila pred 500 milijoni leti že prva živalska bitja na zemlji, človek je v primeri s temi tako rekoč še dojenček.

Princ Olaf simbol norveškega odpora

V dneh, ko so oči vsega sveta uprte na Norveško, se dogaja v tej deželi nenavaden proces. Narod ribičev in pomorcev se je čez noč znašel po vpadu tujcev v krvi in bojih za svobodo svoje domovine. Ozira se za svojim kraljem, ki je pa že v letih in po smrti svoje žene, kljub odločnim izjavam, da ne bo zapustil države, skrušen.

Torej, prestolonaslednik! On naj predstavlja simbol narodnega odpora in boja za svobodo! Olaf je 37 let star, visokorasel, krepak in lep mož, z markantno glavo in širokimi pleči. Obraz je vedno nasmejan, vsa njegova pojava osvaja okolico. To je princ, vreden zaupanja naroda. Mož, ki ga je nalašč poklicala usoda v teh dneh.

Ali bo princ Olaf delil usodo »Ivana brez zemlje«? Prestolonaslednik, ki se je umaknil iz Osla v gore Norveške, ni sanjač. Mož je dejanj, ki se ni nikoli strasil napornih manevrov majhne, pa junake vojne mornarice Norveške. Povsod je bil pripravljen pomagati, tudi na vasi, pri še tako preprostemu delu. Njegova nenavadna hladnokrvnost spominja na deda, angleškega kralja Edvarda VII. Preživel je več let na angleškem dvoru. Njegova mati, Edvardova sestra, je vlila vanj mnogo lastnosti znamenitega vladarja. V zvezi z Angleži bo tedaj Olaf lahko povedel svoje borce k cilju, vrniti svoji lepi domovini svobodo in neodvisnost.

Razpelo v zasutem Herculaniu

Za naglo razširjenje Kristusovega nauka iz Rima v staro Kampanjo v okolici priča presenetljiva najdba, ki so jo pred dnevi odkrili v Herculaniu, po izbruhu Vezuva l. 79. po Kr. zasutem mestu na podnožju ognjenika. Pred 120 leti so tak križ našli tudi v Pompejih. Razpelo v

Herculaniu je bilo vzdano v steno. Čez razpelo so bila majhna vrata, ki so se zapirala tako, da potem ni bilo opaziti križa. Soba, v kateri so našli križ, je bila v gornjem nadstropju čudovite »Casa del Bicentenario«.

Ribolovi nemške gospodinje

Na vsakega prebivalca Nemčije je prišlo l. 1937 45,9 kg mesa, od tega je odpadlo 12,2 kg na ribe. Ribolov je zelo važna panoga narodnega gospodarstva Nemčije. Severno morje je za lov zapr-

to, dolgo zaledeneli Baltik ni pustil ribičev na odprto morje. »Berliner Börsen Zeitung« pravi, da je dolga zima hudo prizadejala nemški ribolov. Zaradi neprilike se morale gospodinje ponovno

lanceja, ki je opazoval vrteče se pare ter se vpraševal, kaj neki najdejo ti ljudje v tem brezsmiselnem poskakovanju. Vendar pa Filip ni mogel dolgo mirovati. Ponj je prišla Anita.

»Nikar obupati, File, jaz vas bom novih plesov kmalu naučila.«

Potem je nekdo vložil novo ploščo, strastni tango z napevom o luminih žarkih in svetlem jezeru. Filip je trenutek okleval, nato pa je Glenison videla, kako je Eliza voljno zdrsula v njegov objem.

Polnoč je že bila, ko so se jeli gostje poslavljati; ko so sedeli v avto, se je oglasil cel zbor pozdravov.

»Oh — gospa Castlejeva, bodite pri srčno zahvaljena, lep večer ste nam priredila.«

»Toda tudi vi morate priti k nam!« se je vliudno poslovil od Glene Jack Roylance.

»Da, tako je! Toda kdaj?« je navdušeno soglašala Anita. »Tudi jaz sem že povabila gospo Castlejevo. Toda, zdi se mi, da je neverjetno zaposlena. Na moje povabilo je imela tisoč izgovorov in opravičil ter rekla, da nerada pušča zvečer otroka samega. Potem pridite vsaj popoldne na južino! No, torej, Filip, določite vendar dan! V sredo? Torej prav, domenjeno! Pridite tudi vi, gospod Michell. Vsi morate videti tudi mojega otroka — malega leva, kakršnega ne najdete pod soncem. Ob nogah moje postelje spi. Vsako polnoč me prebudi ter stoka za škodelico mleka!«

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU

ROMAN

54

Eliza je, sedeč na stolu, pazljivo opazovala otroka. V obraz je bila blede in videti je bilo, da je sunkoma dihala.

Brian je bil v Anitinem naročju. Sedla je z njim na stol poleg Elize, veselo kramljajoč z otrokom. Nenadoma je otroka zamakala ogrlica, ki jo je imela Eliza na vratu. Stegnila je roke proti njej ter silil iz Anitinega naročja.

Anita ga je posadila Elizi na kolena. »Pojdi nekoliko še k njej, ti mali ljubki navilhanček. Ali ni mikaven, Liza?«

Elizi so prebledela še ustnice. Globoko je sklonila glavo, da bi skrila solze, ki so se ji zalesketale v obeh. Zaman se jim je upirala. Z roko je tesno objela otroka.

»Lep je... prelep!« je dejala s tihim glasom.

Filip je pristopil k Elizi. »Torej vam je všeč, kaj?« jo je vprašal.

Anita je segla po Stannionovi tobačnici ter si vzela cigareto, nato pa se je spustila z mladim možem in z Jackom Roylancejem v živahen pogovor. Za ostalo družbo se ti trije niso zmenili.

V pogovor so pritegnili še Michella.

»Pravite torej, da je lep?« Glenison sicer ni slišala Filipovega vprašanja, videla pa je, kako se je Eliza utrnila velika

solza na otrokovo kodrasto glavico. V trenutku je bila pri njih, pograbila otroka ter ga s pritajenim glasom odnesla. »Pojdi! ljubček, zdaj se boš nekoliko igral z Robinom!«

Eliza ni dvignila glave, ko ji je vzela Glen otroka iz naročja. Glen se je ozirala po sobi, išočo pestunjo. Toda črne pestunje in Robina ni bilo nikjer. Zapustiti je morala goste, Filipa pri Elizi, ko je odnesla iz sobe otroka. Spotoma se je še enkrat ozrla nanje. Eliza je imela še vedno sklonjeno glavo in Filip ji je prižigal cigareto. Zelo vznemirjen je bil, že s tretjo vžigalico je poskušal svojo srečo. Presunilo ga je. Eliza... joče! Torej vendar ni pozabila. Spominjala se je vsega, kar je bilo med njima... Kaj si le misli o njem? Po tako vročih besedah in obeh je vzel drugo ženo in se sedaj z njenim otrokom še baha pred Elizo. Seveda, to je bilo zanj menda le prehudo! Eliza, vselej tako radostno in veselo razpoložena!... Težko mu je bilo, ker jo je videl žalostno in nesrečno!

Toda Filip si ni drznil pokazati Elizi, da je kaj opazil, ni se ji upal reči besede niti v tolažbo. Zakaj, tu so meje, med katerimi je tičala sladka nevarnost!

Hala! Hala!

Ne zamudite prilike, dokler še traja zaloga!

Velika odprodaja manufakturnega blaga radi
odselitve! Prodajamo 10-20% cenejše od zna-
no nizke in stare cene. Zato pohitite vsi v ...

v Češki magazin
(pri glavni policiji) Maribor

Sport

Nogometno prvenstvo MNP v številkah

V nedeljo se je v prvorazrednem prvenstvu MNP odigrala ena izmed najvažnejših tekem za vstop v ligo med ISSK Mariborom in SK Rapidom, ki je prinesla Mariboru dragoceni dve točki in z njim skoro vse izgleda za naslov ligaša. Tekma med Muro in Gradjanskim je bila za enkrat le prestižnega značaja za tablico, čeprav lahko Mura v najugodnejšem slučaju pripravi še veliko presenečenje s tem, da se dokopje do tretjega mesta, vendar te njene šanse praktično niso bog ve kako izgledne. Tablica Železničar — Mura, nudi sledečo sliko:

CSK	9	8	0	1	31:13	16
Železničar	8	5	2	1	14:8	11
Maribor	9	4	0	5	16:17	8
Rapid	9	4	0	5	15:19	6
Gradjanski	10	2	2	6	13:31	6
Mura	7	2	1	4	14:15	5

Drugorazredno nogometno prvenstvo se je zaključilo s tekmo Slavija—Lendava, ki je pomenila že vedno, odkar je Gradjanski v I. razredu, nekaj »derby« drugega razreda. Lendava si je osvojila jesensko prvenstvo, z nedeljskim porazom pa je morala odstopiti prvo mesto na tablici Slaviji, kateri sledi s točko manj. Tablica:

Slavija	6	4	1	1	14:9	9
Lendava	6	4	0	2	17:7	8
Drava	6	3	1	2	12:10	7
Ptuj	6	0	0	6	5:22	0

Kot predigra k tekmovalju prvih moštev se je odigrala tudi zadnja in odločilna tekma med rezervnimi moštvi Maribora in Rapida. Do te tekme je bila Mariboru, Železničarju in Rapidu podana možnost, da postane prvak. Maribor si je s tesno zmago zagotovil dve dragoceni točki ter se plasiral pred obema tekmečema. Slavija ne tekmuje z rezervnim moštvom. Izid prvenstva je sledeč:

Maribor	4	2	0	1	10:11	6
Železničar	4	2	0	2	15:12	4
Rapid	4	1	0	2	11:13	2

Končno se moramo spomniti tudi juniorjev, ki bodo šele v nedeljo nadaljevali v jeseni prekinjeno prvenstvo 1939-40 s tekmo med Slavijo in Rapidom. Jesenski prvak je postal ISSK Maribor. Tablica je ob zaključku jesenskega prvenstva izgledala tako-le:

Maribor	3	3	0	0	13:1	6
Železničar	3	2	0	1	14:3	4
Rapid	3	1	0	2	6:8	2
Slavija	3	0	0	3	2:23	0

PUNČEC ZMAGOVALEC V RIMSKEM TURNIRJU

Na mednarodnem teniškem turnirju v Rimu je Punčec dosegel po povratku iz Indije svoj največji uspeh. V finalu je premagal Romuna Tanacesca po težki igri s 4:6, 3:6, 6:3, 6:2, 6:4, dočim mu je zmago v semifinalu prepustil Pallada brez igre. V igri gospodov v dvoje sta Punčec-Pallada odpravila italijanski par De Stefani-Taroni s 6:4, 6:4, 6:4. Ta finale se je pričel sicer že dan popreje ter je bil radi mraka pri stanju 3:6, 6:3 prekinjen, drugi dan pa sta bila že odigrana seta anulirana. Damski single je prišel do semifinale, kjer je Italijanka Manzutto izločila Jugoslovanko Kovačev s 4:6, 7:5, 6:2, druga finalistka je Nemka Ullsteinova. V mešanih parih sta Kovačeva-Bossi (I) premagala nemški par Hamel-Dietz-Gulez s 6:2, 6:4, dočim je naš damski par Kovačeva-Florijanov izpadel v igri proti madžarsko-romunskemu paru Somogyi-Beresau s 4:6, 6:4, 3:6.

ms. Medmestna boksarska tekma Zagreb—Dunaj bo v soboto v Zagrebu. Za Zagreb bo nastopil tudi Hermezhan E. Baloh iz Ljubljane.

s V Ljubljani je bil biljardni dvoboj Zagreb—Ljubljana, ki se je končal s 6:2 za goste. Točki za Ljubljano sta dosegla Orehek proti Becku ter mr. Eisenbart proti Medakoviću, vse ostale zmage so pripadle Zagrebčanom.

o Strela je ubila v nedeljo popoldne med nevihto 50 letno posestnico Ano Cankarjevo iz vasi Podreber pri Polhovem gradu. Bila je na mestu mrtva.

o Četrtnska voznina je dovoljena za obiskovalce Kmečkega tabora v Murski Soboti, ki bo 5. maja. Za prihod velja ugodnost od 3. do 5., za povratek pa od 5. do 7. maja.

o Toča je v nedeljo popoldne padala v mnogih krajih Slovenije, ni pa napravila posebne škode.

o Čebelarji tabor v Grosupljem. Vse čebelarje in njih prijatelje opozarjamo na čebelarji tabor, ki bo 28. t. m. v Grosupljem. Na taboru bodo predavali priznani predavatelji in čebelarji strokovnjaki. Nekatera predavanja bodo združena s filmom, ki bo kazal vzrejo matice, čebelne bolezni itd. Začetek tabora ob 10.

pri čebelnjaku g. Košaka. Pred taborom bo ob 9. uri služba božja.

o Rdečemu križu v Rušah je daroval trgovec g. Jožko Knific 100 din namesto venca na grob pokojnega g. Frca Glaserja. Iskrena hvala!

Poslano

Podpisani predstavniki staro-katoliške cerkve za dravsko banovino čutimo nujno potrebo, da na razne notice v listih nanašajoče se na staro-katoliško cerkev, ponovno objavljamo sledeče:

Z odlokom ministrstva za pravosodje v Beogradu, ki je pristojno za cerkvene zadeve, z dne 14. marca 1940 št. 11.913/40-XV je odobrena ustanovitev samostojnih župnij v Mariboru in v Celju. Sicer sta bili ti dve župniji po odloku vrhovne cerkvene uprave z dne 5. XI. 1936 št. 2020/36 za cerkveno področje že prej popolnoma samostojni in neodvisni od kakšnega drugega župnega urada ter podrejeni izključno škofijski pisarni v Zagrebu.

Pod župnijo Maribor spada območje srezov: Maribor levi in desni breg, Ptuj, Ljutomer, Dolnja Lendava, Murska Sobota in Dravograd.

Pod župnijo Celje spada območje srezov: Celje, Laško, Brežice, Šmarje pri Jelšah, Slovenske Konjice, Slovenjgradec in Gornji Grad.

Ostali del dravske banovine spada pod župnjo Ljubljana.

Da ne bi bilo v bodoče še zmešnjav, se javnost opozarja na dejstvo, da ni nikdo od podpisanih upraviteljev župnij upravičen za katero koli cerkveno funkcijo izven svojih mej.

Dr. T. Povše, župni upravitelj v Ljubljani. — R. Jošt, župni upravitelj v Celju. — Fr. Šegula, župni upravitelj v Mariboru.

Aka

želite oglaševati,
pokličite telefon:

25-67

Stanovanje

KOMFORTNO STANOVANJE
dvosobno, v novi vili se odda s 1. majem ali junijem. Naslov v ogl. odd. »Večernik«.
2587-5

Soba odda

TRI ČISTE SOBE
s štedilnikom, se takoj oddajo. Gosposvetska 23. Pobrežje.
2588-7

SOBA S ŠTEDILNIKOM
se odda. Dr. Verstovškova ul. 23. Vprašati pri Stupan, Koroška cesta 18.
2576-7

Službo dobi

VAJENCA
pridnega in zdravega, sprejme torbarstvo Šterbal, Meljska 2.
2580-9

Samostojno priletno ŽENSKO
sprejemem takoj za vsa hišna dela k dvema osebam z 1 otrokom. Naslov: Jovanovič, Pobrežje, Ipavčeva 2. 2577-9

Lepo blago za ženske obleke
po din 10⁻, 12⁻ se dobi pri

Trpinu

Izletniki, fotoamaterji in
vsi ljubitelji slik kupujte

Albums
in vgačke za slike



v „Knjigarni in papirnici
Tiskovne zadruge“, Ma-
ribor, Aleksandrova ce-
sta 13. Telefon št. 25-45

V Mariboru ima največji uspeh »Večernikov« oglas!

Svarilo!

Ker je nabava piske posode vedno težavnejša, smo primorani paziti zlasti na to, da se naša posoda ne uporablja na nedovoljen način in da se nam ista čimprej vrača.

Vse naše odjemalce in konsumente, kakor tudi sploh vsakega s tem vljudno opozarjamo, da je vsa posoda v kateri razpošiljamo svoje pivo (sodi, zaboji, steklenice) naša izključna last. — Ker mi svojo posodo odjemalcem samo izposojamo za razpečevanje našega piva, na njej ne more nihče pridobiti lastnine, niti te posode uporabljati v kakršnekoli druge svrhe. — Zato svarimo vsakogar pred nakupom naših posod, pravtako tudi pred kakršnokoli uporabo istih v druge svrhe. Vso posodo je tako j po izpraznitvi vrniti naši pivovarni ali založniku, od katerega je bila prevzeta. To velja za vso posodo (sodi, zaboji, steklenice), ki je označena z našo firmo ali s tistimi firmami, od katerih smo mi kupili celo opravo in inventar (zlasti tudi s firmo pivovarne Götz, Maribor).

Vsakršno protivno ravnanje bomo smatrali za protizakonit poseg v našo lastnino ter oblastveno preganjali.

V Ljubljani, v aprilu 1940.

DELNISKA DRUŽBA PIVOVARNE UNION,
LJUBLJANA.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. Najmanjša orisovalna za te oglase je din 8.—. Druge, preklči dopolnjevanje in ščitovnjaški oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Druge tiskane besede se računajo dvojni. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 3.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma za vsa vrsta v plačilo skupaj s naročilom ali na poštini ološčini na čekovni račun št. 11.409. Za vse oglasne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti snemka za 8 dni.

Razno

SEMENSKI OVES
jari ječmen, beli krompir za seme deteljna in travna semena škrovinna sredstva, umetna gnojila in apneni prah je dobiti pri Kmetijski družbi, Meljska c. 12, telefon 20-83.

HLADILNE
stroje-aparate popravljam. — Ponudbe na ogl. odd. »Večernik« pod št. »142«. 2575-1

GOSPODINJE!
Želite zdrav, okusen, lahko prebavljiv kruh, potem poskusite Rakušev rumeni kruh. Koroška c. 24. 2129-1

Posesti

Prodajam krasno ARONDIRANO POSESTVO, 6 orolov, z vinogradom, za 35.000 din. Naslov v upravi »Večernik«, Celje. 2586-2

NJIVO
3 joha, ob glavni cesti, prodajam ali dam v najem. Zg. Radvanje 50. 2585-2

HIŠO Z VRTOM
in njivo v Sv. Radvanju 52 prodajam za 56.000 din. Potrebno 26.000 din. Stranka se lahko takoj vseli. Stane Vivod, mizarstvo, Tezno 119. 2579-2

Prodajam

LEP NAGROBNIK
iz empirske dobe se poceni prodaj. Naslov v og. odd. »Večernik«. 2569-4

RAFIJA TORBICE
do 50 odst. ceneje, dokler traja zaloga, pri Šterbalu, Meljska 2. Trg svobode 6. 2581-4

SPALNICO
in razno pohištvo v dobrem stanju prodaj. Slovenska 18. I. nadstr., levo. 2584-4

Spomnite se CMDI



Včeraj zvečer nas je za vedno zapustila v 79. letu starosti naša
dobra žena, mati, stara mati itd., gospa

Marija Dobič

Pogreb nepozabne pokojnice bo jutri v sredo, dne 24. aprila 1940, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Zg. Radvanju št. 100 na radvanjsko pokopališče.

Radvanje, Sava, Litija, dne 23. aprila 1940.

Zalujoči: Martin Dobič, soprog: Josip in Martin Dobič, sinova.